

23.5.2013
92 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizdeki barajların durumundan kaynaklı ve Çoruh Enerji Planındaki hatalardan kaynaklı yaşanan sorunların tespiti, bu durumun siyasi uzantıları ve Ülkemiz adına yaşanan kayıpların tespiti yapılarak araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'nci ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonunun açılmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman Çelebi
İst. Mv. Lütfü
F. Nur Sektir
1st. Mv. Lütfü
Mehmet Ali
Susam
Mehmet Volkan Çaralıoğlu
Trabzon Mv. İsmail
Tahsin Teyfan
Bursa Mv. Ayşe Danışoğlu
Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Meteorolojiye göre ülkemize gökten yılda **550 milyar** metreküp su yağmaktadır. Bu kadar suyun **180 milyar** metreküpü akışa geçer. DSİ, akarsularımızın yılda **130 milyar** metreküp su akıttığını söylemektedir. Eğer akarsularımız, bir yılda **150 milyar** metreküp su akıtıyorsa bu kadar suyun 1/3 ü, **üçte biri, yani 50 milyar metreküpü**, ortalama debinin üstünde gelmektedir. Biz ortalama debi üzerinde gelen bu kadar suyu bir şekilde bekletirsek; akarsularımız, çevreye zarar vermeden, en fazla yararlanmaya hazır hale gelirler.

Barajlar, en son akla gelmesi gereken **su bekletme** yapılarıdır. Ülkemizdeki akarsuları, yılın her ayı ve günü, aynı şekilde akmasını istersek; teorik olarak, ortalama debinin üstünde gelen bu **50 milyar** metreküp suyu bekletecek bir hacime ihtiyacımız olacaktır. Bu hacmi barajlarla sağlamaya çalışırsak bu kadar suyun **10 milyar** metre küpü buharlaşır. Diğer kaçak ve eksilmeler sebebiyle bekletmeye alabileceğimiz en çok su miktarı, teorik olarak, **35 milyar** metreküpe düşecektir. Eğer, yıllık akan su miktarı **150 milyar** metreküp; vede bu barajların önüne kuracağımız tesislerin kapasiteleri yıllık ortalama debide ise ihtiyacımız bu kadar olacaktır. Ülkemizde yapılabilecek baraj aktif hacimlerinin, yani yararlı hacimlerinin, toplamı **35 milyar** metreküpü geçmemesi gerekir. Bu tesbiti yaptıktan sonra gelelim ülkemizdeki barajlarla yapılan 4 büyük melanete;

1- Aşkın suların bekletilmesi için barajlardan önce, çok daha çevreye faydalı, olağan üstü derecede ucuz ve artık değer yaratacak su bekletilme imkânları vardır. Bu imkânlar kullanılmamıştır. Yüzeylerin bitkilendirilmesi, zemine su yükleme, tabii göllerden ve tektonik çukurlardan yararlanma imkânları kullanılmamıştır. Bu imkânların kullanılma maliyeti, barajlarla bekletme maliyetinin %1 ila %5 ini geçmez. Mühendislik ahkam ve ahlakı, bu durumu asla kabul etmez.

2- Ülkemizdeki tesislerin su işleme kapasiteleri göz önüne alındığında, barajlarda bekletilebilecek su miktarı, **15 milyar** metreküpü geçemez. Buna karşılık; yapılan barajların aktif hacimlerinin yanı sıra yararlanılacak hacimlerinin toplamı, **110 milyar** metreküpün üzerindedir. **Yapılan barajların yararlı hacimlerinin %90 ını görev yapmamaktadır, yapamazlar**; bir bu kadar daha baraj yapılmak istenmektedir. Bu durum da mühendislikle izah edilemez. Çok vahim bir tablodur; kötü niyet açıktır.

3- Barajlarda bekletilmesi gerekebilecek suların ortaya çıktıkları rakımlar, karların mart, nisan, mayıs ve haziran aylarında buldukları yerlerdir. 1800, 2000 ve 2500 metre ve daha yukarılarıdır. Aşkın suların bu rakımlarda bekletilmesi, hem mühendisliğin temel kanunları, hem de, ilkeleri açısından kaçınılmazdır. Fizik kanunları ve her sade akıl bunu emreder. Ülkemizde yapılan barajların %95 inden fazlası, **1500 rakımından daha aşağılarda** yapılmıştır. Bunu da insan aklı ve vicdanın kabul edebileceği bir durum değildir. Daha çok yararlanmanın şartı, suların en yukarıda bekletilmesidir. Bu günkü barajların yapıldığı rakımların iyi niyet ve akıl ile izah edilir tarafı yoktur.

4- Barajların faydalı hacimleri, toplam hacminin %80 ninden daha fazla olması gerekir. Bu oran azalırsa ekonomik olma ihtimali hızla azalır. Ülkemizdeki barajların aktif hacimlerinin toplam hacimlere oranları, %50 nin altındadır. Bu durum da asla ve asla kabul edilemez; mühendislik etiğine ve ilkeleriyle asla açıklanamaz.

Bu dört melanet, özellikle iki nehir üzerine dizilen barajlarla sistemli bir şekilde işlenmiştir:

1. Fırat nehrinin yılda akıttığı su miktarı, 31 milyar metreküptür. Bütün Fırat havzasında, teorik 10,5 milyar metreküpü bekletmeye alınabilir. Bu işlemin barajlarla yapılması halinde duyulacak en çok hacim, **6 milyar** metreküpe iner. Bu kadar hacime tesislerin yıllık ortalama debide olması şartıyla duyarız. Tesis

kapasiteleri daha büyük seçilirse ihtiyaç hızla azalır. Bu duruma karşılık Bu nehir üzerine oturtulan sadece 5 adet barajın (Karkamış, Biracık, Atatürk, Karakaya ve Keban) aktif hacimlerinin toplamı **32 milyar** metreküptür. Daha otuza yakın havzada yapılmış baraj vardır. Atatürk barajındaki 8 türbinden 3,5 adedi tam kapasiteyle çalışması halinde bu baraj ve daha yukarıdakilerde bekletilebilecek su hacmi 5 milyar metreküpü geçmez. Halbuki üç barajın su bekletme kapasiteleri 31,5 milyar metreküptür. 4 türbin asla çalışmaz ve çalışmıyor. Barajların önündeki tesislerin %50 kapasiteyle çalışması halinde dahi bu barajlarda bekletecek su yoktur. Bu durumu da akıl ve ahlakla izah etmek mümkün değildir. Asla ve asla görev yapmayan bu barajlar peşe ve iç içe dizilmişlerdir; aralarında boşluk yoktur; bu ancak bir başka kötü amaç için yapılabilir.

Bu nehir üzerindeki bu işlevsiz barajlar, şu melanetleri fazlasıyla yapmaktadır: en değerli tarım alanlarımızı yok ediyorlar, binlerce kişiyi yerlerinden söküyorlar; doğal ve kültürel değerleri yok ediyorlar; ülkeyi inanılmaz bir şekilde borca batırıyorlar, edilgen hale getiriyorlar ve ülkemizin coğrafyasını yırtıyorlar.

2. Çoruh Enerji Planı, bu nehrin potansiyelinden elektrik üretmek için yapılmıştır. 15 adet barajlı, 17 adet su alma yapılı yani HES ten oluşmaktadır. 10,5 milyar kilovatsaat enerji üreteceğini iddia etmektedir. Bayındırlık eseri olduğu, refah yaratacağı halka anlatılmakta sunulmaktadır. Bu planı sadece iki açıdan incelediğimizde gerçek amacın ne olduğu ortaya çıkacaktır.

Bir plan veya projenin bayındırlık eseri olabilmesi için yarattığı fayda ile sebep olduğu giderler, zararlar ve kayıplar fazlasıyla karşılanmalıdır. Çoruh Enerji Planını **10,5 milyar** kilovatsaat enerji üreteceğini iddia etmektedir. Biliyoruz ki o kadar üretemeyecek, **9,5 milyar** kilovatsaattan daha az üretecektir. Elektrik kullanım fiyatını göz önüne aldığımızda, bu kadar enerjinin fabrika çıkış bedeli **650 milyon USD** yi geçmemektedir. Borç ödeme kabiliyeti **600 milyon USD** nin altındadır. İşleyen her akıl şu soruyu sorar: yıllık borç ödeme kabiliyeti 600 milyon USD olan bir plana kaç USD yatırım yapılırsa refah yaratabilir? Bu günkü ekonomik koşulları, para kullanma maliyetini ve tesislerin ömrünü göz önüne aldığımızda bunun karşılığı, **3,5-4 milyar USD** yi geçemez. Geçer ise ekonomik olarak bir borç batağına saplanır; sonuç iflaştır. Çoruh Enerji Planının sadece parayla ölçülebilen maliyeti, **50 milyar USD** nin üzerindedir. Bu rakama, çevre, kültür ve uluslar arası fonlara ödenecek paralar dahil değildir.

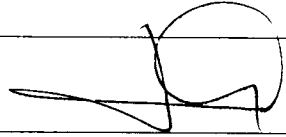
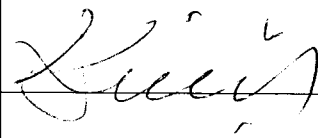
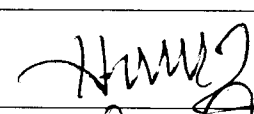
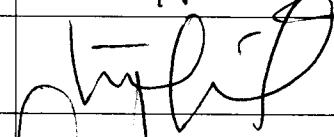
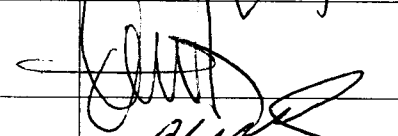
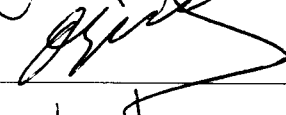

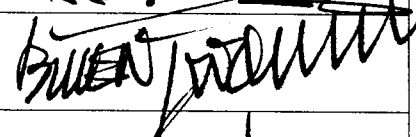

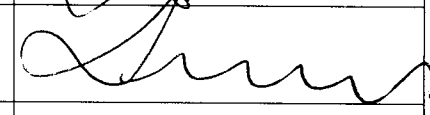
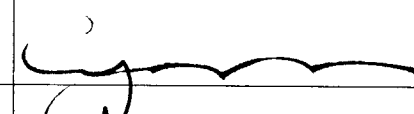
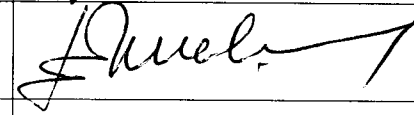

Bu haliyle bu planın bayındırlık eseri olduğunu, refah yaratacağını söylemek tam bir bilgisizlik veya başka bir şeydir. Bu haliyle bu planın borç üretmek, ülkeyi edilgen hale getirmek ve havzadan 50-55 bin kişiyi çıkarmak amacıyla yapıldığı açıktır

Öte yandan bu plandaki 15 adet barajdan 11 adedinin içinde bekletecek su yoktur. Barajlar su bekletme yapılarıdır; her yıl dolup boşalarak görev yaparlar; ayrıca, boş barajlar, elektrik üretimine zarar verirler. Bu sebeple hiç endişe etmeden bu planın elektrik üretmek için yapılmadığını söyleyebiliyoruz. Bu durumun mühendislikle uzaktan yakından ilgisi yoktur; kötü amaç açıktır.

İki nehir üzerine dizilen barajlar, görev yapmamakta elektrik üretimine zarar vermektedirler. Büyük ekonomik, çevre, kültür ve sosyal yıkımlara sebep olmaktadır. Daha da önemlisi, her iki nehir ekseninde ülke coğrafyası yırtılmaktadır. Yaptıkları en kesin ve keskin olumsuzluk budur. Bu yırtılma hattı, **Büyük Ortadoğu Projesinin** ülkemiz üzerinde hedeflediği parçalanma hattıyla örtüşmektedir. Bu durumu detaylar ve bir çok destekleyici unsur doğrulamaktadır. Görevsiz, boş barajları başka türlü açıklamak imkânsızdır. İki nehir üzerinde işlenen mühendislik sefaletinin derinliği, bilgisizlikle, aymazlıkla, akıl yetmezliğiyle ve korkaklıkla açıklanamaz.

Çıkan sonuç özetle şöyledir. **Fırat üzerine peş peşe ve iç içe dizilen boş barajlarla, ülkemizin başına BOP çuvalı geçirilmiş; bu çuvalın ağzı, Çoruh Enerji Planıyla büzülmektedir. Yusufeli Barajı, bu büzgü işleminin düğümü, Altıparmak barajı ise mührüdür.**

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında Ülkemizdeki barajların durumundan kaynaklı ve Çoruh Enerji Planındaki hatalardan kaynaklı yaşanan sorunların tespiti, bu durumun siyasi uzantıları ve Ülkemiz adına yaşanan kayıpların tespiti yapılarak araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'nci ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonun açılmasını saygılarımla arz ederim. **22.05.2013**

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Dilek Akayın Yılmaz	ISAĞ	
Bedeş Küçük	İstanbul	
Hüseyin Aygün	Tunceli	
Hüseyin Güneş	Kocaeli	
Kadir Bektaş Öpüt	İST	
Özgür ÖZEL	Muş	
Sinan Aydın Aygün	ANKARA	
Heluk Eyüboğaz	İstanbul	
Velî Aşaba	Melik	
Balenti Kuzucu	Ankara	
Kazım Kurt	Etiler	
Leyla Bek	Ankara	
Candan Yüceer	Tekirdağ	
Hasan Aksoy	HATAY	
Musa Çayır	Şanlıurfa	
Selma Hanım Kandemir	Giresun	

ÖZET GEREKÇE

1. Fırat nehrinin yılda akıttığı su miktarı, 31 milyar metreküptür. Bütün Fırat havzasında, teorik 10,5 milyar metreküpü bekletmeye alınabilir. Bu işlemin barajlarla yapılması halinde duyulacak en çok hacim, **6 milyar** metreküpe iner. Bu kadar hacime tesislerin yıllık ortalama debide olması şartıyla duyarız. Tesis kapasiteleri daha büyük seçilirse ihtiyaç hızla azalır. Bu duruma karşılık Bu nehir üzerine oturtulan sadece 5 adet barajın (Karkamış, Biracık, Atatürk, Karakaya ve Keban) aktif hacimlerinin toplamı **32 milyar** metreküptür. Daha otuza yakın havzada yapılmış baraj vardır. Atatürk barajındaki 8 türbinden 3,5 adedi tam kapasiteyle çalışması halinde bu baraj ve daha yukarıdakilerde bekletilebilecek su hacmi 5 milyar metreküpü geçmez. Halbuki üç barajın su bekletme kapasiteleri 31,5 milyar metreküptür. 4 türbin asla çalışmaz ve çalışmıyor. Barajların önündeki tesislerin %50 kapasiteyle çalışması halinde dahi bu barajlarda bekletecek su yoktur. Bu durumu da akıl ve ahlakla izah etmek mümkün değildir. Asla ve asla görev yapmayan bu barajlar peşe ve iç içe dizilmişlerdir; aralarında boşluk yoktur; bu ancak bir başka kötü amaç için yapılabilir.

Bu nehir üzerindeki bu işlevsiz barajlar, şu melanetleri fazlasıyla yapmaktadır: en değerli tarım alanlarımızı yok ediyorlar, binlerce kişiyi yerlerinden söküyorlar; doğal ve kültürel değerleri yok ediyorlar; ülkeyi inanılmaz bir şekilde borca batırıyorlar, edilgen hale getiriyorlar ve ülkemizin coğrafyasını yırtıyorlar.

2. Çoruh Enerji Planı, bu nehrin potansiyelinden elektrik üretmek için yapılmıştır. 15 adet barajlı, 17 adet su alma yapılı yani HES ten oluşmaktadır. 10,5 milyar kilovatsaat enerji üreteceğini iddia etmektedir. Bayındırlık eseri olduğu, refah yaratacağı halka anlatılmakta sunulmaktadır. Bu planı sadece iki açıdan incelediğimizde gerçek amacın ne olduğu ortaya çıkacaktır.

Bir plan veya projenin bayındırlık eseri olabilmesi için yarattığı fayda ile sebep olduğu giderler, zararlar ve kayıplar fazlasıyla karşılanmalıdır. Çoruh Enerji Planını **10,5 milyar** kilovatsaat enerji üreteceğini iddia etmektedir. Biliyoruz ki o kadar üretemeyecek, **9,5 milyar** kilovatsaattan daha az üretecektir. Elektrik kullanım fiyatını göz önüne aldığımızda, bu kadar enerjinin fabrika çıkış bedeli **650 milyon USD** yi geçmemektedir. Borç ödeme kabiliyeti **600 milyon USD** nin altındadır. İşleyen her akıl şu soruyu sorar: yıllık borç ödeme kabiliyeti 600 milyon USD olan bir plana kaç USD yatırım yapılırsa refah yaratabilir? Bu günkü ekonomik koşulları, para kullanma maliyetini ve tesislerin ömrünü göz önüne aldığımızda bunun karşılığı, **3,5-4 milyar USD** yi geçemez. Geçer ise ekonomik olarak bir borç batağına saplanır; sonuç iflastır. Çoruh Enerji Planının sadece parayla ölçülebilen maliyeti, **50 milyar USD** nin üzerindedir. Bu rakama, çevre, kültür ve uluslar arası fonlara ödenecek paralar dahil değildir.

Bu haliyle bu planın bayındırlık eseri olduğunu, refah yaratacağını söylemek tam bir bilgisizlik veya başka bir şeydir. Bu haliyle bu planın borç üretmek, ülkeyi edilgen hale getirmek ve havzadan 50-55 bin kişiyi çıkarmak amacıyla yapıldığı açıktır

Öte yandan bu plandaki 15 adet barajdan 11 adedinin içinde bekletecek su yoktur. Barajlar su bekletme yapılarıdır; her yıl dolup boşalarak görev yaparlar; ayrıca, boş barajlar, elektrik üretimine zarar verirler. Bu sebeple hiç endişe etmeden bu planın elektrik üretmek için yapılmadığını söyleyebiliyoruz. Bu durumun mühendislikle uzaktan yakından ilgisi yoktur; kötü amaç açıktır.

İki nehir üzerine dizilen barajlar, görev yapmamakta elektrik üretimine zarar vermektedirler. Büyük ekonomik, çevre, kültür ve sosyal yıkımlara sebep olmaktadır. Daha da önemlisi, her iki nehir ekseninde ülke coğrafyası yırtılmaktadır. Yaptıkları en kesin ve keskin olumsuzluk budur. Bu yırtılma hattı, **Büyük Ortadoğu Projesinin** ülkemiz üzerinde hedeflediği parçalanma hattıyla örtüşmektedir. Bu durumu detaylar ve bir çok destekleyici unsur doğrulamaktadır. Görevsiz, boş barajları başka türlü açıklamak imkânsızdır. İki nehir üzerinde işlenen mühendislik sefaletinin derinliği, bilgisizlikle, aymazlıkla, akıl yetmezliğiyle ve korkaklıkla açıklanamaz.